

Reglement voor het beheer van de begraafplaatsen van parochie H. Drie-eenheid

**5^e druk
12 december 2023**

Inleiding

De Nederlandse R.-K. Kerkprovincie telt ongeveer negenhonderd parochiële en katholieke begraafplaatsen. De zorg voor de overleden geloofsgenoten wordt tot op de dag van vandaag in veel parochies door de eigen geloofsgemeenschap verricht. Het gaat er daarbij om dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de wensen van de nabestaanden en tegelijkertijd ook met de eisen van een zorgvuldig en doelmatig beheer van de begraafplaatsen.

De Wet op de Lijkbezorging van 1 juli 1991 legde aan houders van begraafplaatsen nieuwe verplichtingen op. In datzelfde jaar verscheen voor de begraafplaatsen van de Kerkprovincie het eerste reglement en werd aan beheerders van begraafplaatsen aanbevolen hun reglementen aan te passen aan de voorschriften van de toen nieuwe Wet. Sindsdien is het reglement een aantal keer herzien. De laatste (4^e) druk verscheen op 25 januari 2010 met aanpassing van artikel 4 in 2013.

Het Wetboek van Canoniek Recht beveelt aan eigen kerkhoven te hebben daar waar het kan (canon 1240). Het particuliere recht dient passende normen betreffende gedragsregels op de kerkhoven vast te leggen (canon 1243). Speciaal voor beheerders van katholieke begraafplaatsen is in 2003 de publicatie: "Rusten in gewijde aarde" uitgebracht als hulp om in de praktijk betekenis te geven aan de katholieke identiteit van de begraafplaats¹.

De Nederlandse bisschoppen hebben ieder voor hun bisdom ter uitvoering van het voorschrift van canon 1243 CIC het bijgaande reglement voor het beheer van R.-K. begraafplaats vastgesteld. Parochies en publieke kerkelijke rechtspersonen die een R.-K. begraafplaats beheren, dienen aan de hand van dit model een eigen reglement op te stellen dan wel hun bestaande reglement bij de volgende herziening aan te passen. Voor definitieve vaststelling van het begraafplaatsreglement is de goedkeuring vereist van de plaatselijke bisschop.

De Nederlandse bisschoppen hopen dat deze vijfde editie van het Reglement voor het beheer van een R.-K. Begraafplaats de daarbij behorende uitgebreide toelichting voor de besturen een welkome ondersteuning zal betekenen bij hun taak ten aanzien van de zorg voor de overledenen.

's-Hertogenbosch,

+ J.H.J. van den Hende
voorzitter Nederlandse Bisschoppenconferentie

¹ www.rkkerk.nl

Reglement voor het beheer van een R.-K Begraafplaats 2023 Inhoud

			Blz.
	Inleiding		2
I	Algemene Bepalingen	artikel 1 – 9	4
II	Het vestigen van de grafrechten	artikel 10 – 18	6
III	Het verlengen van de grafrechten	artikel 19 – 23	8
IV	Einde van de grafrechten	artikel 24	9
V	Indeling van een begraafplaats en onderscheid van de graven	artikel 25 – 34	9
VI	Asbussen	artikel 35 – 36	11
VII	Graftekens en grafbeplantingen	artikel 37 – 43	11
VIII	Tarieven en onderhoud	artikel 44 – 45	12
IX	Overgangsbepaling	artikel 46	13
X	Slotbepalingen	artikel 47 – 51	13
Toelichting op het Reglement			15

BIJLAGE 1

‘Voorschriften voor de dagelijkse orde en voor het toelaten van graftekens en grafbeplantingen

I Algemene Bepalingen

Begripsaanduidingen

Artikel 1

In dit Reglement wordt verstaan onder:

- a. **bestuur**: het parochiebestuur als vertegenwoordiger van de rechtspersoon R.-K. parochie H. Drie-eenheid te Nijmegen, eigenaresse van 4 begraafplaatsen.
- b. **begraafplaats**: het terrein bestemd voor het begraven van overledenen en voor het begraven of bijzetten van asbussen van overledenen, geheten Groenestraat, gelegen aan de Groenestraat te Nijmegen, Hatert, gelegen aan de Angerensteinstraat, Berg en Dal gelegen aan de Kerstendalseweg en Malden gelegen aan Kerkplein 4 ter Malden.
- c. **particulier (urnen-)graf**: een ruimte op de begraafplaats, bestemd voor het begraven van een of meer overledenen of hun asbussen, waarvan het uitsluitend recht voor de duur van 20 jaar² is verleend aan één rechthebbende volgens de voorwaarden van dit reglement, welk recht kan worden verlengd.
- d. **rechthebbende**: de meerderjarige persoon of rechtspersoon aan wie het uitsluitende recht op een particulier (urnen-)graf is verleend.
- e. **algemeen (urnen-)graf**: een ruimte op de begraafplaats, bestemd voor het begraven van een of meerdere overledenen, die geen verwanten van elkaar behoeven te zijn of van hun asbussen, waarvan het recht op medegebruik voor de duur van het verleende recht is toegekend aan gebruikers volgens de voorwaarden van dit reglement.
- f. **gebruiker**: de meerderjarige persoon aan wie een recht op medegebruik in een algemeen (urnen-)graf is verleend.
- g. **grafrecht**: het uitsluitend recht op een particulier graf dan wel het recht op het gebruik van een ruimte in een algemeen graf of algemeen urnengraf.
- h. **bijzetting**:
 1. het begraven van een overledene in een graf waarin reeds een overledene is begraven;
 2. het begraven van een asbus/urn in een graf waarin reeds een overledene of een asbus/urn is begraven;
 3. het plaatsen van een urn op een graf, waarin reeds een overledene of een asbus/urn is begraven;
 4. het plaatsen van een asbus/urn in een urnenbewaarpplaats of columbarium.
- i. **asbus**: een afgesloten koker met de as van de overledene.
- j. **urn**: voorwerp waarin een of meer asbussen zijn opgeborgen. De bepalingen voor asbussen in dit Reglement gelden ook voor urnen.
- k. **urnenbewaarpplaats of columbarium**: voorziening op de begraafplaats waarin asbussen of urnen in een onverbrekkelijk afgesloten ruimte dan wel hecht aan de plaats van bijzetting verbonden worden opgeborgen.
- l. **strooiveld**: terrein dat bestemd is om permanent as te verstrooien.

Bestuur

Artikel 2

Het bestuur is gebonden aan het Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland³ en ter zake van het beheer van de begraafplaats tevens aan dit Reglement.

² De minimum-termijn voor de uitgifte van een particulier (urnen)graf (eigen graf) is tien jaar (artikel 28 lid 1 Wet op de Lijkbezorging). De duur van het grafrecht is schriftelijk vastgelegd in de grafakte. Indien toegestaan door het bestuur kan van de standaardtermijn van 20 jaar worden afgeweken.

³ Indien de R.-K begraafplaats niet beheerd wordt door een parochie, maar een andere kerkelijke rechtspersoon is het bestuur van deze kerkelijke rechtspersoon gebonden aan de Algemene Bepalingen voor kerkelijke rechtspersonen van de R.-K. Kerkprovincie.

Beheerder

Artikel 3

Het bestuur kan een van zijn leden of een andere persoon, in dit reglement te noemen de beheerder, belasten met de dagelijkse leiding en het beheer van de begraafplaats. De beheerder is bevoegd om namens het bestuur opdrachten te geven, het beheer van de begraafplaats betreffende en om namens het bestuur grafrechten uit te geven.

Bestemming van de begraafplaats

Artikel 4

1. Op de begraafplaats kunnen worden begraven:
 - zij die als parochiaan staan ingeschreven bij de parochie en zij die met een parochiaan gehuwd waren;
 - oud-parochianen die in een instelling voor gezondheidszorg verbleven en die voorheen tot de parochie behoorden.
2. Het bestuur kan van lid 1 afwijken en in concrete gevallen toestaan dat andere katholieken op de begraafplaats worden begraven.
3. Het bestuur kan van de leden 1 en 2 alleen in uitzonderlijke gevallen bij bestuursbesluit afwijken.

Regelingen vóór een begraving

Artikel 5

1. Voor de begraving dient aan de beheerder het verlof tot begraving of de bereidverklaring tot het bezorgen van de as c.q. crematieverklaring te worden getoond.
2. De voor de begraving en bewaring van een asbus noodzakelijke bescheiden, zoals de grafakte en de kwitantie van betaling van de verschuldigde rechten of een deugdelijk bewijs van begraving of bewaring van een asbus voor rekening van derden en de eventuele autorisatie van de rechthebbende (of de gebruiker) moeten vóór de begraving c.q. bewaring aan de beheerder worden overgelegd.

Bevorderen van natuurlijke ontbinding

Artikel 5a

1. Een lijk mag uitsluitend worden begraven in een kist of ander omhulsel, eventueel met gebruikmaking van een lijkhoes, die voldoen aan de eisen die genoemd worden in de regelgeving van de burgerlijke overheid (cf. artikel 4 van het Besluit op de lijkbezorging).
2. Andere omhulsels dan lijkkasten en lijkhoezen die op het doel van begraven of verbranden zijn afgestemd, zijn toegestaan bij begraven of verbranden mits zij voldoen aan de in de regelgeving van de burgerlijke overheid (Besluit op de lijkbezorging) genoemde eisen van doorlatendheid voor lucht en biologische afbreekbaarheid voor zover deze omhulsels dan wel onderdelen daarvan niet verwijderd worden voorafgaand aan het begraven of verbranden.
3. Het is verboden om in een kist of ander omhulsel voorwerpen of objecten bij te sluiten die niet tot de kist of de overledene behoren, anders dan kleine verteerbare grafgiften. De materialen die verwerkt zijn in de lijkst, de lijkhoes en de kleding van de overledene dienen zoveel mogelijk van natuurlijk verteerbare aard te zijn. In geval van gerechtvaardigde twijfel of de materialen aan deze eis voldoen, kan de beheerder een controle instellen en/of een verklaring vragen dat alleen toegestane materialen in de kist, lijkhoes of omhulsel zijn verwerkt. Blijken de gebruikte materialen niet aan de eis te voldoen dan kan begraving geweigerd worden zonder dat dit kan leiden tot enige restitutie van grafrechten of schadeloosstelling aan rechthebbende/gebruiker.
4. De rechthebbende is verantwoordelijk voor het naleven van de onder lid 1 t/m 3 vermelde voorschriften. Eventuele schade en /of kosten ten gevolge van niet-naleving van deze voorschriften zullen op de rechthebbende worden verhaald.

De begraafing van een overledene en de bewaring van een asbus

Artikel 6

1. Een begraafing of de bewaring van een asbus geschiedt op een dag en uur, met de beheerder tevoren overeen te komen en volgens aanwijzing van de beheerder. De begraafplaats is, behoudens voorafgaande toestemming van de beheerder, niet toegankelijk voor de lijkwagen of de volgwagens. De beheerder kan indien mogelijk voor mindervalide personen een uitzondering toestaan en hieraan eventueel voorwaarden verbinden.
2. De kist, dan wel het omhulsel en de asbus moeten worden voorzien van een kenmerk.

Werkzaamheden op de begraafplaats

Artikel 7

1. Het delven en dichten van graven, het ruimen van graven en het opgraven van stoffelijke resten en het bijzetten van asbussen geschieden uitsluitend door het personeel van de begraafplaats of, in opdracht van het bestuur, door derden.
2. Het bestuur geeft aan hen, die door de rechthebbenden zijn belast met de bouw, de aanleg of het onderhoud van de graftekens en/of beplantingen gelegenheid om hun werkzaamheden te verrichten op tijden dat de begraafplaats daarvoor geopend is. Zij volgen hierbij de aanwijzingen van de beheerder.
3. Geen werkzaamheden mogen worden verricht op zon- en feestdagen en tijdens begraafingen en diensten in de aula of kapel. Op zaterdagen mogen geen werkzaamheden door beroepskrachten worden verricht, in opdracht van rechthebbenden, maar is uitsluitend de grafverzorging door de nabestaanden toegelaten.
4. Iedere dag dienen gereedschappen, afkomende materialen en hulpmaterialen te worden meegenomen of te worden geplaatst of gestort volgens aanwijzingen van de beheerder.

Bezoekers

Artikel 8

Het bestuur bepaalt de tijden, waarop de begraafplaats voor bezoekers toegankelijk is. De begraafplaats is voor auto's en voor fietsen (al of niet met hulpmotor) gesloten. Honden worden alleen aangelijnd op de begraafplaats toegelaten. De beheerder kan voor mindervaliden uitzondering toestaan. Bezoekers wordt verzocht luidruchtigheid te vermijden. Voor het houden van dodenherdenkingen of de plechtige onthulling van een grafteken moet tevoren schriftelijke toestemming zijn verkregen van het bestuur.

Administratie

Artikel 9

1. Het bestuur is verantwoordelijk voor het voeren van de administratie van de begraafplaats. De administratie bevat in ieder geval het wettelijk verplichte register van de overledenen met de aanduiding van de plaats op de begraafplaats waar zij begraven zijn, alsmede een dergelijk register van de begraven en bijgezette asbussen. Deze registers zijn openbaar. Daarnaast bestaat er het register van uitgegeven grafrechten, waarin de namen en adressen van alle rechthebbenden en gebruikers worden geregistreerd.
2. Het boekjaar van de begraafplaats loopt van 1 januari tot en met 31 december.

II Het vestigen van het grafrecht

Schriftelijke overeenkomst

Artikel 10

1. Een grafrecht wordt gevestigd door totstandkoming van een schriftelijke overeenkomst met het bestuur, genaamd grafakte. Het reglement voor het beheer van de begraafplaats maakt een onderdeel uit van de overeenkomst. Het bestuur behoudt zich het recht voor om het begraafplaatsreglement tussentijds te wijzigen.

2. De ingangsdatum van het grafrecht is de datum waarop de overeenkomst van het grafrecht tot stand is gekomen. Als de schriftelijke overeenkomst tot stand komt na de dag waarop de begraafing/bijzetting heeft plaatsgevonden, heeft de dag van de begraafing/bijzetting als ingangsdatum van het grafrecht te gelden.
3. Grafrechten worden alleen uitgegeven met inachtneming van de bestemming van de begraafplaats, zoals vermeld in artikel 4.

Uitgifte van graven

Artikel 11

De graven van een gravenveld worden in volgorde, door de beheerder te bepalen, uitgegeven. Het is niet mogelijk een bepaalde grafruimte te reserveren, tenzij een recht op een particulier (urnen)graf wordt verworven.

Recht op particulier (urnen-)graf

Artikel 12

1. Het bestuur kan aan één natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht verlenen om voor de duur van het verleende grafrecht⁴ voor 20, 15 of 10 jaar gebruik te maken van een bepaalde (urnen-) grafruimte, ten behoeve van hemzelf, de echtgen(o)t(e), een bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad, een pleeg- of stiefkind, of overleden leden van de rechtspersoon.
2. Dit recht wordt verleend onder de in dit reglement genoemde voorwaarden.

Recht op algemeen (urnen-)graf

Artikel 13

1. Het bestuur kan aan één natuurlijke persoon het recht verlenen om voor de in de overeenkomst vastgelegde periode gebruik te maken van een plaats in een (urnen-) grafruimte, bestemd voor een of meerdere overledenen; In een algemeen graf wordt een door het bestuur vast te stellen aantal overledenen begraven. In een algemeen graf mogen geen asbussen worden bijgezet.
2. Het recht op een algemeen (urnen)graf kan niet worden verlengd.

Adres rechthebbende en gebruiker

Artikel 14

De rechthebbende en de gebruiker zijn verplicht hun adres aan het bestuur op te geven, alsmede de wijziging van hun adres.

Overlijden rechthebbende en gebruiker

Artikel 15

1. Binnen 6 maanden na het overlijden van de rechthebbende of de gebruiker dient het grafrecht na een daartoe strekkend verzoek van de erfgena(a)m(en) te worden overgeschreven op naam van de echtgeno(o)t(e), een bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad, of een pleeg- of stiefkind overeenkomstig artikel 12 (12).
2. Indien de rechthebbende of de gebruiker is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bijgezet, dient het verzoek tot overschrijving als bedoeld in lid 1 van dit artikel voorafgaand aan die begraafing of bijzetting te worden gedaan.

⁴ De minimum-termijn voor de uitgifte van een particulier graf (eigen graf) is tien jaar (artikel 28 lid 1 Wet op de Lijkbezorging 2009). Op R.-K. begraafplaatsen is de gebruikelijke termijn voor de uitgifte van het grafrecht twintig jaar. Het bestuur kan met de rechthebbende schriftelijk overeenkomen dat de termijn van uitgifte 10 of 15 jaar betreft, een langere termijn is mogelijk als die schriftelijk met het bestuur is overeengekomen.

Overdracht grafrecht

Artikel 16

1. Een grafrecht kan worden overgedragen door overlegging aan het bestuur van een door de rechthebbende en de betrokken rechtsopvolger getekend bewijs van overdracht, met vermelding van de personalia en het adres van de rechtsopvolger.
2. Overdracht aan een ander dan de echtgeno(o)t(e), een bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad of een pleeg- of stiefkind van de rechthebbende (of gebruiker) is slechts mogelijk, indien daarvoor gewichtige redenen bestaan naar het oordeel van het bestuur.
3. Een rechthebbende kan afstand doen van grafrechten, zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding. Afstand dient schriftelijk te geschieden.

Weigering tot begraving of bijzetting

Artikel 17

Het bestuur behoudt zich het recht voor, ook nadat grafrechten zijn verleend, om begraving van een overledene op grond van zwaarwegende kerkrechtelijke beletselen te weigeren, onder teruggave van de reeds betaalde rechten, of alleen de begraving op een bepaald gedeelte van de begraafplaats toe te staan.

Beëindiging van de exploitatie van de begraafplaats

Artikel 18

Het bestuur verleent grafrechten uitsluitend voor de tijd, gedurende welke het terreingedeelte, waarin zich de (urnen-)graven bevinden, tot de begraafplaats blijft behoren of voor de tijd dat de begraafplaats in exploitatie blijft.

III Het verlengen van grafrechten

Schriftelijk informeren van de rechthebbende

Artikel 19

1. Het bestuur zal uiterlijk één jaar voor het verstrijken van een termijn, waarvoor grafrechten zijn verleend en die kunnen worden verlengd, de rechthebbende schriftelijk attenderen op het aflopen van de grafrechten en de voorwaarden bekend maken, waaronder deze grafrechten kunnen worden verlengd.
2. Indien niet binnen drie maanden na verzending van de mededeling om verlenging van de termijn van het grafrecht is verzocht dan zal van het aflopen van de termijn door een zichtbare mededeling melding worden gemaakt bij het graf en bij de ingang van de begraafplaats. De mededeling blijft gedurende één jaar aanwezig maar tenminste tot het einde van de termijn van het grafrecht.

Verzoek tot verlenging door de rechthebbende

Artikel 20

Een rechthebbende van een particulier graf kan vanaf twee jaren vóór de afloop van de termijn schriftelijk verlenging van zijn rechten aanvragen voor een aansluitende termijn van 5, 10, 15 of 20 jaar.

Verwaarlozing van het graf

Artikel 21

In geval van verwaarlozing van het graf kan het bestuur de maatregelen treffen welke de burgerlijke regelgeving stelt (cf. Wet op de lijkbezorging in artikel 28). Schade, inclusief gevolgschade, als gevolg van verwaarlozing van een graf is voor rekening en risico van de rechthebbende van het particuliere graf dan wel de begunstigde van een algemeen graf.

Verlenging bij bijzetting

Artikel 22

Begraving in een particulier graf waarvan de lopende grafrechttermijn binnen tien jaar afloopt, kan alleen plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van de termijn tot minimaal tien jaar vanaf de laatste bijzetting, gebruik makend van de hiervoor geldende termijnen voor verlenging.

Algemene (urnen-)graven

Artikel 23

1. Het recht van een gebruiker in een algemeen (urnen-)graf kan niet worden verlengd.
2. Ten minste zes en ten hoogste twaalf maanden vóór het verstrijken van de termijn van een algemeen (urnen)graf doet het bestuur daarvan schriftelijk mededeling aan de gebruiker, wiens adres bij hem bekend is.

IV

Einde van de grafrechten

Artikel 24

1. Grafrechten eindigen:
 - a. van rechtswege door het verstrijken van de overeengekomen termijn;
 - b. door een onderhandse verklaring van de rechthebbende (of een gebruiker) waarbij afstand wordt gedaan van een verkregen grafrecht;
 - c. doordat de begraafplaats rechtsgeldig wordt opgeheven.
2. Grafrechten kunnen vervallen verklaard worden:
 - a. indien de geldende tarieven niet binnen één jaar na het vestigen of het verlengen van het grafrecht zijn betaald.
 - b. Indien er geen overschrijving van het recht plaatsvindt na overlijden van de rechthebbende;
 - c. wanneer de rechthebbende in verzuim blijft in de naleving van de op hem rustende verplichten op grond van dit reglement of daarmee in strijd handelt.

V

Indeling van de begraafplaats en onderscheid van de graven

Indeling door bestuur

Artikel 25

Het bestuur behoudt zich het recht voor de aanleg en de indeling van de begraafplaats, de bestemming van de gravenvelden en het onderscheid in (urnen-)graven vast te stellen en te wijzigen.

Soorten van graven

Artikel 26

1. Het bestuur verleent rechten op het tijdelijk gebruik, respectievelijk medegebruik van:
 - a. een particulier familiegraf in een vak, waarop toegelaten worden graftekens van het betreffende model. Bijzetting van asbussen of urnen is toegestaan tot het in artikel 27 (25) genoemde maximum aantal overledenen.
 - b. een particulier enkel of dubbel graf in een vak, waarop toegelaten worden graftekens van het betreffende model. Bijzetting van in het totaal één asbus of urn in een dubbelgraf is toegestaan.
 - c. een particulier enkel of dubbel graf in een vak, waarop toegelaten worden graftekens na afzonderlijke goedkeuring. Bijzetting van in het totaal één asbus of urn in een dubbelgraf is toegestaan.
 - d. een particulier kindergraf of een particulier graf voor een doodgeborene of een onvoldragen vrucht in een vak, waarop toegelaten worden graftekens na afzonderlijke goedkeuring. Bijzetting van een asbus of urn is niet toegestaan.

- e. een grafplaats in een algemeen graf voor doodgeborenen en onvoldragen vruchten. Bijzetting van asbussen of urnen is niet toegestaan.
 - f. een grafplaats in een algemeen graf. Bijzetting van asbussen of urnen is niet toegestaan.
 - g. een particulier urnengraf bestemd voor één asbus of urn in een urnengravenveld;
 - h. een grafplaats in een algemeen urnengraf.
2. De modellen graftekens worden omschreven in de voorschriften voor het toelaten van graftekens en grafbeplantingen, zoals voorzien in artikel 37 (33).

Familiegraven

Artikel 27

Een familiegraf is bestemd voor het begraven van maximaal vier overledenen en/of abussen/urnen. Er mogen niet meer dan drie overledenen boven elkaar worden begraven. Alleen de als rechthebbende ingeschreven persoon kan degenen aanwijzen, die na overlijden in een familiegraf mogen worden begraven of bijgezet.

Enkele graven

Artikel 28

In een enkel graf mag geen bijzetting plaatsvinden. Alleen de als rechthebbende ingeschreven persoon kan degene aanwijzen die na overlijden in een enkel graf wordt begraven.

Dubbele graven

Artikel 29

Een dubbel graf is bestemd voor het begraven van twee met namen aangeduide overledenen, dan wel één overledene en één asbus/urn. In een dubbel graf worden twee overledenen boven elkaar (niet naast elkaar) begraven. Alleen de als rechthebbende ingeschreven persoon kan degenen aanwijzen, die na overlijden in een dubbel graf mogen worden begraven of bijgezet.

Kindergraven

Artikel 30

In een kindergraf wordt een overleden kind begraven dat niet ouder was dan 12 jaar. Bijzetting van een asbus of urn is niet toegestaan.

Algemene graven

Artikel 31

In een algemeen graf wordt een door het bestuur vast te stellen aantal overledenen begraven. In een algemeen graf mogen geen asbussen worden bijgezet.

Particulier urnengraf

Artikel 32

In een particulier urnengraf kan één asbus worden begraven.

Algemeen urnengraf

Artikel 33

In een algemeen urnengraf kan een door het bestuur vast te stellen aantal urnen of asbussen worden bijgezet.

Grafkelders

Artikel 34

Grafkelders worden alleen in uitzonderlijke gevallen uitsluitend onder strikte voorwaarden

toegelaten op de gravenvelden. Hiervoor gelden de 'Voorschriften voor het toelaten van graftekens, grafbeplantingen en grafkelders' behorende tot dit reglement (Bijlage 3).

VI Asbussen

Bewaring van asbussen

Artikel 35

Asbussen kunnen bijgezet worden:

- in of op een particulier dubbelgraf
- in of op een particulier urnengraf
- in een urnenbewaarplaats / columbarium
- in of op een algemeen urnengraf

Ruiming van asbussen en verstrooiing van as

Artikel 36

1. Ruiming door het bestuur van een asbus na het vervallen van het recht op bewaren van de asbus geschiedt door verstrooiing.
2. Verstrooiing van as is alleen toegestaan op een daartoe bestemd en gezegend strooiveld dat onderdeel uitmaakt van de r.-k. begraafplaats.

VII Graftekens en grafbeplantingen

Vergunning

Artikel 37

Uitsluitend het bestuur kan aan rechthebbenden vergunning verlenen om graftekens en/of beplantingen op particuliere graven te doen aanbrengen. Het voornoemde vergunningsplicht geldt eveneens voor de begunstigde van een algemeen graf.

De graftekens en/of beplanting moeten voldoen aan de 'Voorschriften voor het toelaten van graftekens, grafbeplantingen en grafkelders' behorende tot dit reglement (Bijlage 3) en die door het bestuur zijn vastgesteld. Deze Voorschriften worden op verzoek door de beheerder aan iedere belanghebbende verstrekt. Graftekens en/of beplantingen, die naar het oordeel van het bestuur niet in overeenstemming zijn met deze voorschriften, worden door het bestuur geweigerd en kunnen na aangebracht te zijn, door het bestuur op kosten van de rechthebbende worden verwijderd.

Risico schade aan graftekens

Artikel 38

1. Gedurende de termijn van het grafrecht blijven de graftekens en de grafbeplanting eigendom van de rechthebbende. Het bestuur aanvaardt deze graftekens en grafbeplanting niet in beheer. Dit betekent dat de rechthebbende verantwoordelijk is voor de voorwerpen die zich op de graven bevinden, alsmede voor het onderhoud.
2. Het bestuur is niet aansprakelijk voor schade aan graftekens en/of beplanting.
3. Schade veroorzaakt door op de begraafplaats uitgevoerde werkzaamheden door personeel van de begraafplaats wordt door het bestuur uitsluitend vergoed tot het bedrag waarvoor deze risico's door de desbetreffende verzekeringsovereenkomst van het bestuur worden gedekt.

Onderhoud graftekens en grafbeplanting

Artikel 39

1. De graftekens en grafbeplantingen moeten ten genoegen van het bestuur worden onderhouden door de rechthebbenden van een particulier graf of de begunstigten van een algemeen graf. Onder behoorlijk onderhoud wordt mede verstaan het doen

- herstellen, vernieuwen of waterpas stellen van graftekens en/of beplanting.
2. In geval van kennelijke verwaarlozing van het onderhoud van een particulier graf, kan het bestuur conform artikel 21 (20) de maatregelen opleggen als genoemd in de burgerlijke regelgeving (cf. artikel 28 van de Wet op de lijkbezorging).

Plaatsen, verwijderen, herplaatsen van een grafteken door rechthebbende

Artikel 40

Opdracht tot het plaatsen van een grafteken, tot het verwijderen van een grafteken voor een bijzetting en tot het herplaatsen daarvan na een bijzetting moet worden gegeven door de rechthebbende. Wanneer een verwijderd grafteken zich op de begraafplaats bevindt en niet binnen drie maanden na de bijzetting wordt herplaatst is het bestuur gerechtigd het grafteken op kosten van de rechthebbende terug te (laten) plaatsen.

Tijdelijke verwijdering grafteken door de beheerder

Artikel 41

1. Indien het vanwege het beheer van de begraafplaats naar het oordeel van de beheerder nodig is kunnen het grafteken en/of de beplanting van het graf van een rechthebbende op last van en voor rekening van het bestuur worden weggenomen en kan op het graf tijdelijk zand worden gedeponeed. De rechthebbende wordt hiervan tevoren in kennis gesteld.
2. Verwelkte bloemen en ontsierende voorwerpen kunnen door de beheerder zonder voorafgaande kennisgeving van de graven worden verwijderd en vernietigd.

Verwijdering graftekens na einde grafrecht

Artikel 42

Eventueel op het graf aanwezige grafbedekking en andere voorwerpen kunnen binnen een maand vóór het vervallen van een grafrecht door de rechthebbende of gebruiker van het graf worden verwijderd. Na het vervallen van het grafrecht kunnen zij geen aanspraken op de voorwerpen doen gelden noch aanspraak maken op enige vorm van vergoeding.

Graftekens algemene graven

Artikel 43

Op algemene (urnen-)graven mogen door de gebruikers enkel graftekens worden opgericht of grafbeplanting aangebracht volgens de voorschriften van het bestuur.

VIII **Tarieven en onderhoud**

Tarieven

Artikel 44

Het bestuur stelt een afzonderlijke lijst op van de voor de begraafplaats geldende tarieven en behoudt zich het recht voor om de tarieven aan te passen.

Algemeen onderhoud

Artikel 45

Het bestuur zal zorg dragen dat de afrasteringen en/of ommuringen, de gebouwen, de paden, de groenvoorziening en de beplanting van de begraafplaats worden onderhouden, voor zover dit onderhoud uit de bijdragen voor het onderhoud (incl. eventueel verkregen subsidies) kan worden bekostigd. Tot dit onderhoud van de begraafplaats behoren de werkzaamheden aan de groenvoorziening en de beplanting op en onmiddellijk achter de graven, in zoverre deze niet overeenkomstig door de rechthebbende zijn aangebracht.

IX **Overgangsbepaling**

Artikel 46

1. Voor grafrechten waarvan de tijdsduur op het moment van de inwerkingtreding van de burgerlijke Wet op de lijkbezorging in 1991 niet meer aantoonbaar vast te stellen was, heeft het reglement van [jaartal] de termijn gesteld op 30 jaren na inwerkingtreding van dat reglement. Het huidige reglement vervangt voornoemd reglement en gaat uit van het toen bepaalde ten aanzien van de genoemde grafrechten. Het tariefonderdeel voor het grafrecht is derhalve gedurende deze periode niet verschuldigd.
2. Rechthebbenden met een grafrecht dat aantoonbaar voor onbepaalde tijd is verleend, zijn niet het tariefonderdeel verschuldigd voor het grafrecht.

X **Slotbepalingen**

Sluiting van een begraafplaats

Artikel 47

Het bestuur behoudt zich het recht voor de begraafplaats voor begravingen en voor het bewaren van asbussen te sluiten of gesloten te doen verklaren. In dat geval worden uitsluitend de betalingen voor begravingen, waarvan nog geen gebruik is gemaakt, door het bestuur aan rechthebbende gerestitueerd.

Het bestuur is niet aansprakelijk voor opgravings- en overplaatsingskosten van resten en/of graftekens naar een andere begraafplaats.

Klachten

Artikel 48

Rechthebbenden kunnen zich met een klacht over de naleving van het reglement wenden tot het bestuur. Het bestuur zal binnen dertig dagen na ontvangst van de klacht beslissen en de klager schriftelijk daarvan in kennis stellen.

Onvoorzien

Artikel 49

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur.

Vervallenverklaring eerdere reglementen

Artikel 50

Het bestuur herroept de bepalingen en voorschriften van eerdere reglementen, de begraafplaats betreffende en stelt dit reglement daarvoor in de plaats.

Wijziging reglement

Artikel 51

Dit reglement heeft de goedkeuring van de bisschop van 's-Hertogenbosch

Het bestuur is gerechtigd dit reglement te wijzigen.

Wijzigingen in dit reglement behoeven eveneens de goedkeuring van genoemde bisschop.

De rechthebbenden en de gebruikers worden van de wijzigingen in kennis gesteld.

Dit reglement is vastgesteld in de vergadering van het bestuur d.d 16-1-2024

.

Plaats, 12 december 2023

De diocesane bisschoppen van de Nederlandse R.-K. Kerkprovincie:

W.J. Eijk	aartsbisschop van Utrecht
J.H.J. van den Hende	bisschop van Rotterdam
G.J.N. de Korte	bisschop van 's-Hertogenbosch
J.W.M. Hendriks	bisschop van Haarlem-Amsterdam
C.F.M. van den Hout	bisschop van Groningen-Leeuwarden
R.H.M. Maessen	diocesaan administrator van het bisdom Roermond
J.W.M. Liesen	bisschop van Breda

Toelichting op de vijfde druk van het reglement voor het beheer van een begraafplaats van een R.-K. parochie van de Nederlandse R.-K. Kerkprovincie

Artikelsgewijs

Artikel 1

Algemene graven komen, afgezien van algemene graven voor doodgeborenen, op de katholieke begraafplaatsen betrekkelijk weinig voor. Volledigheidshalve zijn bepalingen aangaande algemene graven in het reglement opgenomen. De bepalingen die op algemene graven betrekking hebben, zijn cursief gedrukt en kunnen dus eenvoudig achterwege worden gelaten in de gevallen dat zij niet van toepassing zijn. De tussen haakjes geplaatste nummering van de artikelen dient dan te worden gevolgd.

Asbussen zijn metalen kokers, waarop het registratienummer of een kenmerk is aangebracht. Een urn is een (meestal keramische) pot, waar de asbus in opgeborgen wordt. Deze is vaak voorzien van een opening, waardoor de urn hecht kan worden vastgeschroefd op de ondergrond (bijv. de grafsteen of de urnen nis van de urnenbewaarpplaats). Urnen kunnen derhalve wel op een graf of in een open nis worden bijgezet; asbussen niet: die dienen ofwel te worden begraven ofwel te worden ingemetseld.

Een strooiveld voor de verstrooiing van as dient gewijde aarde te zijn op de R.-K. begraafplaats en kan pas in gebruik worden genomen na een verkregen vergunning van Burgemeester en Wethouders.

Artikel 2

De parochie of andere publieke kerkelijke instelling is de rechtspersoon die eigenaar is van de begraafplaats. Het Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland is derhalve van kracht. In het geval van een publieke kerkelijke instellingen, niet zijnde een parochie, zijn de Algemene Bepalingen voor kerkelijke instellingen van de R.-K. Kerkprovincie van toepassing. De besluitvorming van het kerkbestuur en het afleggen van rekening en verantwoording aan de diocesane bisschop worden daarin geregeld. Voor het aanleggen, uitbreiden en sluiten van de begraafplaats en van een columbarium heeft het kerkbestuur de voorafgaande schriftelijke machtiging nodig van de bisschop.

Artikel 3

Het parochiebestuur kan een beheerder aanstellen, die al dan niet tevens belast is met de begraafplaatsadministratie.

Artikel 4

Een bijzondere begraafplaats, zoals de katholieke begraafplaats, mag de kring van te begraven overledenen beperken. Op een R.-K. begraafplaats worden katholieken begraven.

Artikel 5

Er moet op worden toegezien dat alle formaliteiten zijn vervuld, voordat de begraafplaats wordt toegelaten. Voor een onvoldragen menselijke vrucht (tot 24 weken) is geen verlof tot begraven nodig; met een doktersverklaring kan worden volstaan. Bij stoffelijke overschotten die uit het buitenland worden aangebracht kan de overlijdensverklaring van de autoriteiten van het betreffende land dienst doen als vervangende verklaring.

Artikel 5a

Op grond van het Besluit op de lijkbezorging 2013 dient een kist of ander omhulsel vervaardigd te zijn van biologisch afbreekbare materialen.

Op grond van het Besluit op de lijkbezorging 2013 dient een lijkhoes vervaardigd te zijn van biologisch afbreekbare materialen. Omdat niet is vastgelegd binnen welke termijn en op welke wijze dit proces dient plaats te vinden, zijn hiervoor aanvullende bepalingen opgenomen.

Andere niet vergankelijke voorwerpen

Het bepaalde in het derde lid heeft de bedoeling om het mee begraven van voorwerpen te voorkomen die niet in de grond horen, die niet vergankelijk zijn of die een natuurlijke ontbinding van het lichaam kunnen belemmeren. Er is geen enkel bezwaar tegen het mee begraven van voorwerpen als kindertekeningen, een kleine stoffen knuffel of een rozenkrans. Maar wel tegen technische hulpmiddelen zoals een koelmatras, plastic zakken met kledingresten van het slachtoffer van een

verkeersongeval, medisch afval e.d. In twijfelgevallen kan een uitvaartverzorger in overleg treden met de beheerder van de begraafplaats.

Controle

De rechthebbende zelf is verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften die omschreven zijn. Deze (dan wel diens uitvaartverzorger) moet desverzocht tenminste 24 uur voor de begrafenis een verklaring overleggen waaruit blijkt dat hieraan wordt voldaan. Indien aan de hand van een recent aankoopbewijs kan worden aangetoond dat gebruik wordt gemaakt van een lijkhoes van een merk en type dat voldoet aan de wettelijke normen, hoeft geen testrapport meer te worden overgelegd. Welke hoezen voldoen aan de wettelijke normen wordt regelmatig gepubliceerd door de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen.

De beheerder van de begraafplaats of andere door het bestuur aangewezen personen kunnen controleren, o.a. door inspectie van de inhoud van de kist of een ander omhulsel, of aan de wettelijke bepalingen en de bepalingen van dit artikel wordt voldaan. Door het reglement toe te zenden aan de uitvaartverzorgers onder nadrukkelijke attendering op dit artikel kan een preventieve werking uitgaan en kan het bestuur in voorkomend geval deze bepaling inroepen.

De verklaringen zullen in de begrafenisadministratie worden bewaard, omdat informatie over de aanwezigheid van bepaalde materialen en voorwerpen nuttig kan zijn bij opgravingen en ruiming van het graf. Ook kunnen uitvaartverzorgers er achteraf op worden aangesproken als blijkt dat feiten en verklaringen niet overeenkwamen.

Artikel 6

Het registratienummer of het kenmerk wordt in de regel door de begrafenisondernemer op de kist of op de asbus aangebracht.

Artikel 8

De richtlijnen voor bezoekers hoeven in feite niet gedetailleerd in het reglement te worden opgenomen; zij dienen op andere wijze kenbaar te worden gemaakt op de begraafplaats.

Artikel 9

Volgens de Wet op de Lijkbezorging is een houder van een begraafplaats verplicht een register bij te houden van alle aldaar begraven overledenen en van bijgezette asbussen met een nauwkeurige plaatsaanduiding. Deze registers moeten openbaar zijn, d.w.z. dat aan belanghebbenden de gelegenheid moet worden verschaft desgevraagd de registers te raadplegen.

Op een plattegrondtekening van de begraafplaats kunnen de vakken (met letters) en de afzonderlijke graven (in cijfers) worden aangegeven. Het register kan de vorm bezitten van een computer- of kaartsysteem met verwijzingen naar de plattegrondtekening.

Op de grotere begraafplaatsen zijn de aanduidingen van vak en grafnummer ook ter plaatse aangebracht. De steenhouders worden soms verplicht het grafnummer ook op het grafteken aan te brengen.

In het register dienen uiteraard ook de verleende rechten, de verlengingen en de bijzettingen te worden opgetekend. Het adressenbestand van rechthebbenden en gebruikers dient nauwkeurig te worden bijgehouden. De Algemeen Reglement Bescherming Persoonsgegevens Parochies is hierop van toepassing.

Artikel 10

De schriftelijke vorm voor een overeenkomst tot het vestigen van een grafrecht is een wettelijke vereiste van de Wet op de Lijkbezorging. Het bestuur zal een aantal grafakten voorradig moeten hebben. Het kan daarbij gebruik maken van de model grafakten, die als bijlagen bij het reglement zijn opgenomen. De bepalingen van het reglement voor het beheer van de begraafplaats vormen de voorwaarden van de overeenkomst en dienen in de grafakte te worden opgenomen. In ieder geval behoort bij een grafuitgifte voorafgaand aan de begrafenis, al dan niet via de begrafenisondernemer als intermediair, een exemplaar van het begraafplaatsreglement aan de rechthebbende ter beschikking te worden gesteld.

Artikel 11

Het is niet mogelijk een plaats op de begraafplaats uit te zoeken voor later en dit te bespreken of te reserveren, zonder dat men op deze grafruimte een grafrecht verwerft. Omdat op een grotere begraafplaats niet de afzonderlijke graven geruimd worden, maar de gravenvelden, zal een goed beheer zoveel mogelijk willen voorkomen, dat door een te grote tegemoetkoming aan privé-verlangens de exploitatie van de begraafplaats onevenredig verzaagd wordt.

Artikel 12

Het reglement kent een onderscheid in particuliere graven en algemene graven. Particuliere graven worden volgens de Wet op de Lijkbezorging voor onbepaalde tijd of voor een bepaalde tijd van tenminste tien jaar (deze termijn was onder de Wet op de Lijkbezorging tussen 1991 en 2009 twintig jaar). Het reglement gaat uit van het verlenen van een recht op particulier graf voor bepaalde tijd gelijk waarbij een termijn van 20 jaar op een r.k. begraafplaats gebruikelijk is. Plaatselijk kan men hiervan afwijken door een andere termijn van uitgifte te kiezen.

Het verlenen van een recht op een particulier graf voor onbepaalde tijd is in het reglement niet opgenomen. Een voor bepaalde tijd verleend recht op een particulier graf wordt op verzoek telkenmale met een periode van 10 jaar verlengd.

Artikel 14

Voor het bestuur is het van groot belang over het juiste adres van de rechthebbende te beschikken. In geval van opgraving of ruiming is immers de toestemming nodig van de rechthebbende. Bij nalatigheid in het onderhoud van het graf moet de rechthebbende aangesproken kunnen worden evenals na afloop van de termijn i.v.m. de verlenging van het grafrecht. Voor het verstrekken van het juiste adres is de rechthebbende verantwoordelijk.

Artikel 15

Na het overlijden van de rechthebbende of een gebruiker valt het grafrecht in zijn of haar nalatenschap. Indien er geen testamentaire beschikking is die bepaalt aan wie het grafrecht toekomt, worden de erfgenamen gezamenlijk rechthebbende. Zij dienen op grond van het reglement vervolgens één persoon aan te wijzen die als rechthebbende optreedt.

Het bestuur dient de normale zorgvuldigheid in acht te nemen bij het registreren van de nieuwe rechthebbende. Alleen indien het bestuur gegronde redenen heeft te twijfelen aan de juistheid van de aanwijzing, dient zij de overige nabestaanden te informeren. Eventueel kan dit door een zichtbare vermelding bij het graf dat men zich gelieve te melden bij de beheerder. In die gevallen dat de nabestaanden niet tot een eensgezinde aanwijzing komen, dient het bestuur géén feitelijke handelingen (bijzetting, ruiming, opgraven e.d.) of juridische handelingen (verlenging) m.b.t. het graf meer toe te staan. De nabestaanden zijn in dit geval gezamenlijk verantwoordelijk voor het voldoen van de kosten die samenhangen met het grafrecht. Uit het feit dat een van de nabestaanden kosten voldoet kan niet zonder meer afgeleid worden dat deze daarmee ook de nieuwe rechthebbende is. Als zich geen rechthebbende meldt vervalt daarmee niet het grafrecht. Dit recht blijft bestaan totdat de termijn waarvoor het grafrecht is afgesloten verstrijkt, of op grond van de bepalingen in artikel 24 (22).

Artikel 16

Overdracht van het grafrecht aan anderen dan de echtgeno(o)t(e), pleeg- of stiefkind of een bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad is alleen na goedkeuring door het bestuur toegestaan teneinde te voorkomen dat grafrechten in handen komen van personen of instellingen met commerciële oogmerken.

Artikel 17

Deze bepaling is opgenomen om een begraving of bijzetting in gewijde aarde te kunnen weigeren, wanneer canonieke redenen dit zouden urgeren. De betrokkenen hebben dan de keuze tussen teruggave van reeds betaalde rechten of begraving op een niet-gewijd gedeelte van de begraafplaats.

Artikel 18

Wanneer de overheid (een gedeelte van) de begraafplaats nodig heeft voor aanleg van wegen of voor realisering van een bestemmingsplan, zal het bestuur uiteraard het overbrengen van stoffelijke resten en van graftekens in de onderhandelingen betrekken. Zo mogelijk dienen verleende rechten elders te worden gehonoreerd. Dit laatste is voor het bestuur soms onmogelijk door ruimtegebrek of door het feit dat het bestuur na sluiting geen nieuwe begraafplaats gaat beheren (maar dit b.v. overlaat aan de

burgerlijke gemeente). Om te voorkomen dat zich in de toekomst een onoplosbare situatie voordoet, wordt deze bepaling opgenomen.

Artikel 19 en 20

De termijn van het grafrecht wordt vastgelegd in de grafakte zelf. Welke termijnen worden aangeboden staat opgenomen in het reglement. Indien een parochie vanuit beleidsoogpunt minder differentiatie aanbiedt in de termijnen dient dit in het reglement aangepast te worden. De termijnen die niet worden aangeboden worden dan verwijderd uit de artikelen: 1 letter d, en 20.

De inspanningen die het bestuur moet verrichten om in verband met het verstrijken van de termijn van het grafrecht het adres van een rechthebbende te achterhalen, indien het opgegeven adres niet (meer) het juiste blijkt te zijn, zijn verminderd. Uitgangspunt is dat de rechthebbende zelf verantwoordelijk is voor het doorgeven van zijn adreswijziging. Het bestuur moet wel de aankondiging van het aflopen van de termijn van het grafrecht gedurende een jaar zichtbaar vermelden bij de ingang van de begraafplaats en bij het betreffende graf, indien de rechthebbende niet heeft gereageerd op een schriftelijke herinnering aan het aflopen van de termijn aan het door hem opgegeven adres.

De verlenging van een recht op een particulier graf betreft volgens de Wet op de Lijkbezorging 2009 een periode van tenminste 5 jaar en niet langer dan 20 jaar. Het Model Reglement hanteert de tot dusver op katholieke begraafplaatsen gebruikelijke verlengingstermijn van 10 jaar. Verlenging moet door het bestuur worden toegestaan, mits het verzoek daartoe gedaan is binnen twee jaar vóór het verstrijken van de lopende termijn.

Als het bestuur om in artikel 18 (17) genoemde reden verlenging van het grafrecht op het te ruimen gravenveld weigert, zal elders op de begraafplaats een andere grafruimte aangeboden moeten worden.

Als de mededeling van de afloop van de termijn bij de ingang van de begraafplaats en bij het graf na één jaar geen reactie van de rechthebbende heeft opgeleverd, vervalt het grafrecht ingevolge artikel 24, lid 1 sub b.

Artikel 22

Wanneer in een particulier graf een bijzetting plaatsvindt, kan het noodzakelijk zijn dit grafrecht te verlengen, teneinde de minimale grafrusttermijn (10 jaar) van de laatst overledene te garanderen. Verlengd moet dan worden tot tien jaar na de bijzetting met verrekening van het nog niet verstreken gedeelte van de lopende termijn. Na afloop van deze tien jaar kunnen de rechthebbenden het grafrecht vervolgens weer met 10 jaar laten verlengen. Bij bijzetting in een particulier (urnen)graf van een asbus of urn geldt in nieuwe Wet op de Lijkbezorging 2009 niet langer de wettelijke grafrusttermijn voor asbussen van 20 jaar, maar voortaan dezelfde grafrusttermijn als voor degenen die begraven worden (10 jaar).

Artikel 23

Gezien het eigen karakter van een algemeen graf is het ondoenlijk met verschillende gebruikers een verschillende termijn van het grafrecht overeen te komen. Voor een algemeen graf zal moeten worden volstaan met de minimale wettelijke termijn van 10 jaren. Deze rechten kunnen niet worden verlengd.

Artikel 25

Bij de aanleg van een nieuwe begraafplaats of de reconstructie van een bestaande begraafplaats zal aandacht worden besteed aan de landschappelijke verzorging en met oog op de ARBO-eisen aan de mogelijkheden voor gemechaniseerd onderhoud (zie betreffende onderhoud de toelichting bij artikel 45).

Wanneer de grondwaterstand in de winter dit vereist zal het terrein moeten worden gedraineerd of opgehoogd.

Graftekens moeten worden gefundeerd omdat de ondergrond inklinkt. Deze fundering is zeker noodzakelijk wanneer in naastgelegen graven bijzettingen moeten plaatsvinden.

Het slaan of boren van afzonderlijke funderingspalen na een begraving is riskant, omdat er maar weinig ruimte is naast een lijkst (die nimmer secuur in de as blijkt te liggen). Daarom is het raadzaam bij de aanleg over de graven doorgaande funderingsstroken aan te brengen, waarop na begraving het grafteken kan worden geplaatst. Voor de uitvoering van deze funderingsstroken gelieve men contact op te nemen met de afdeling Bouwzaken van het bisdom.

De indeling van een begraafplaats behoeft niet in het reglement te worden geregeld: een indelingstekening wordt niet overgelegd. Volstaan kan worden met aan belanghebbenden inzage te geven bij de beheerder. Het bestuur dient voldoende vrijheid voor een aangepast beheer te behouden om ook in de toekomst een reconstructie van de begraafplaats mogelijk te maken.

Het toelaten van bijzondere graven (priestergraven; oorlogsgraven, etc.) kan bij bestuursbesluit geregeld worden, wanneer het reglement daartoe voldoende vrijheid laat.

Artikel 26

Wanneer het door de grondwaterstand niet mogelijk is in een dubbel graf twee overledenen boven elkaar te begraven, moeten ze naast elkaar begraven worden. In dat geval is er echter sprake van twee naast elkaar gelegen enkele graven (met dienovereenkomstige tariefstelling).

Artikel 27

Volgens het Besluit op de Lijkbezorging mogen maximaal 3 overledenen boven elkaar worden begraven.

Artikel 34

Een grafkelder is een waterdichte kelder van gewapend beton of metselsteen, waarvan de opgaande wanden tot 10 cm onder het maaiveld worden opgetrokken en die moet worden afgesloten met een afdekplaat van gewapend beton. De onderste kist wordt op de bodem geplaatst, de volgende(n) op de ondersteuningsijzers die in de zijwanden dragen. Deze grafkelders kunnen ook geprefabriceerd zijn en ingelaten worden.

Grafkelders moeten ontraden worden. Als een bestuur ze toch wil toestaan, zal moeten vaststaan dat ze in de winter door opwaartse druk van het grondwater niet worden opgestuwd. Bepaald moet worden op welke plaatsen van de begraafplaats ze worden toegestaan. De voorwaarden waaraan ze moeten voldoen, kunnen in de 'Voorschriften' behorende bij art. 37 (33) worden opgenomen. Behalve het grafstarief zal ook een waarborgsom moeten worden gestort, tot zekerheid dat de grafkelder na het einde van het grafrecht wordt verwijderd.

Op enkele begraafplaatsen bestaat de mogelijkheid te begraven in de crypte van de kapel of in een afzonderlijke crypte. Deze crypten zijn eigendom van de begraafplaats. Het is ook mogelijk deze materie niet te regelen bij reglement, maar bij bestuursbesluit.

Artikel 36

De as kan worden geruimd door verstrooiing op een strooiveld. Om een gedeelte van de begraafplaats als strooiveld te kunnen aanmerken is een vergunning van Burgemeester en Wethouders van de betreffende gemeente vereist.

Artikel 37 en 38

In dit reglement wordt ervan uitgegaan, dat alleen op particuliere graven (niet op algemene graven) eigen graftekens mogen worden opgericht.

Conform artikel 32a opgenomen in de Wet op de Lijkbezorging rust het eigendom van de graftekens en grafbeplantingen bij rechthebbende en niet van de begraafplaathouder. Het gevolg is dat het bestuur ook niet aansprakelijk kan worden gehouden voor schade aan de graftekens en grafbeplanting. Dit ligt bij de rechthebbende als eigenaar. Graftekens dienen door de rechthebbende zelf te worden verzekerd.

Artikel 39

Zie artikel 21(20) en 24. In geval van verwaarlozing van het onderhoud van een particulier graf bestaat het recht om het graf verval te verklaren na één jaar (als de rechthebbende bericht van ontvangst van de kennisgeving heeft gezonden) of uiterlijk 5 jaar (als de rechthebbende géén bericht van ontvangst van de kennisgeving heeft gezonden). Er is een overgangsregeling in de Wet opgenomen in artikel 84a: het grafrecht van een verwaarloosd graf, dat vóór 1 januari 2009 is gevestigd en waarover de rechthebbende vóór 1 januari 2024 is aangeschreven vervalft per 1 januari 2029, mits 30 jaar na de laatste begraving zijn verstreken. Als die 30 jaar nog niet zijn verstreken dan duurt het grafrecht voort tot de dertig jaren bereikt zijn.

Artikel 44

Begraafplaatsen zijn doorgaans geen inkomstenbron voor de kerk, zij mogen evenmin een verliespost worden. Het blijkt echter steeds moeilijker om te komen tot een sluitende exploitatie van de begraafplaatsen, die steeds vaker professionals in moeten schakelen voor het onderhoud en het beheer, zowel binnen (administratief) als buiten (groenvoorzieningen en onderhoud). Uitgangspunt bij het opstellen van de tarieven dient te zijn dat de begraafplaats zichzelf kan bedruipen.

Aangeraden wordt om bij het vaststellen van de tarieven oriëntatie te zoeken bij de gemeentelijke tarieven voor begraven en/of de diocesane richtlijnen te raadplegen. Door een specificatie van het tarief aan rechthebbenden te verstrekken kan ook inzichtelijk gemaakt worden voor welke onderdelen men heeft betaald. Een bedrag voor algemeen onderhoud kan eenmaal gevraagd worden voor de duur van het grafrecht, men kan ook jaarlijks een bedrag voor dit onderhoud innen.

Indien een parochie of kerkelijke rechtspersoon structurele problemen heeft met de exploitatie van haar begraafplaats dient zij het probleem eerst aan het bisdom voor te leggen. Indien het overleg met het bisdom ertoe leidt dat voorzetting in eigen beheer niet langer mogelijk is, kunnen de volgende mogelijkheden aan de orde komen:

- * overdracht van het beheer aan een bestaande kerkelijke rechtspersoon of katholieke burgerlijke rechtspersoon die reeds een of meer katholieke begraafplaatsen beheert;
- * overdracht van het beheer aan een nieuw op te richten kerkelijke rechtspersoon die zich ten doel stelt het beheer van een of meer katholieke begraafplaatsen op zich te nemen;
- * indien geen van beide voorgaande mogelijkheden kunnen worden verwezenlijkt: overdracht aan de gemeente, waarbij gedacht kan worden aan een parallel met de regeling van artikel 39 Wet op de Lijkbezorging: het beheer, het onderhoud en de administratie van de begraafplaats voor rekening van de gemeente en overleg met de parochie over de inrichting, afscheiding en het gebruik, alsmede over de dagen waarop begraven mogelijk is, de sluiting en de gesloten verklaring.

Omdat de tarieven frequenter moeten worden aangepast dan het reglement, worden deze tarieven niet in het reglement opgenomen.

Artikel 45

Bij aanleg of reconstructie van een begraafplaats moet worden beoogd maatregelen te treffen die het onderhoud vergemakkelijken (goede ontsluiting met paden, toegankelijkheid voor machines; - paden die niet geschoond hoeven te worden, met een afdeklaag bestand tegen transportmiddelen van de steenhouders; - doorgaande groenbedekking over de graven, ook over de gravenvelden die nog niet in gebruik zijn; - liever bodembedekkers dan gazons met graskanten; - langs de paden en de graftekens geen bomen met sterke wortels aan de oppervlakte (b.v. acacia's); - voor bezoekers afvalbakken, die op tijd geledigd worden; - als afrastering bv. een gegalvaniseerd spijlenhek).

Het is uiteraard een eerste zorg voor het bestuur dat de begraafplaats regelmatig en goed onderhouden wordt vanuit de daarvoor beschikbare middelen. Schade aan eigendommen van derden als gevolg van gebrekkig onderhoud kunnen leiden tot een verplichting tot schadevergoeding.

Artikel 46

Als het goed is heeft elke katholieke begraafplaats een reglement dat is aangepast aan de Wet op de Lijkbezorging van 1991. In het reglement dat in dat jaar door de Kerkprovincie is uitgegeven, was een bepaling opgenomen inzake de grafrechten waarvan de duur niet meer vaststond. Deze bepaling luidde dat deze grafrechten met ingang van dat reglement op dertig jaren werden bepaald. Bij het opstellen van een nieuw reglement dient deze termijn uiteraard niet weer opnieuw te gaan lopen. Om die reden dient in dit artikel opgenomen te worden vanaf welk jaartal deze onbekende grafrechten lopen. Uiteraard blijft de termijn dertig jaar vanaf de inwerkingtreding van het (vorige) reglement. Na afloop van deze termijn kan het grafrecht weer verlengd worden met een termijn van tien jaar steeds.

Gedurende de genoemde dertig jaar is de rechthebbende niet het onderdeel van het tarief verschuldigd, dat betrekking heeft op het grafrecht gedurende die periode. Wel dient hij het tariefonderdeel voor het algemeen onderhoud van de begraafplaats te voldoen. Voor een rechthebbende als hier bedoeld gelden overigens de bepalingen van artikel 24 (22) over de wijze waarop het grafrecht beëindigd wordt, onverkort.

Artikel 47

Een bijzondere begraafplaats wordt gesloten door een besluit van het bestuur, waarvan mededeling is gedaan aan burgemeester en wethouders die dit ter openbare kennis brengen. Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden binnen twee maanden beroep aantekenen bij Gedeputeerde Staten. Op een gesloten begraafplaats mogen geen overledenen worden begraven. De Wet op de Lijkbezorging kent ook een gesloten verklaring van een begraafplaats, waarop gedurende 10 jaren niet meer begraven is, door de gemeenteraad. De begraafplaats wordt alsdan geacht gesloten te zijn met ingang van de dag na die van de laatste begraafing. Tegen deze gesloten verklaring is beroep bij Gedeputeerde Staten mogelijk.

Volgens de Wet blijven graven gedurende 20 jaren na de sluiting onaangeroerd liggen. Anders dan onder de oude Wet op de Lijkbezorging kunnen graven en asbussen nu wel worden geruimd. Na deze 20 jaar is bezaaiing en beplanting mogelijk, bij particuliere graven echter alleen met toestemming van de rechthebbenden. De begraafplaats houdt op dit te zijn indien de grond die bestemming heeft verloren en zich daarin geen graf bevindt (artikel 47 Wet op de Lijkbezorging)

Wanneer een bestuur voor de beslissing staat om de begraafplaats al dan niet te sluiten moge worden overwogen dat na de sluiting geen inkomsten meer worden verkregen van nieuwe grafrechten, terwijl een gedeelte van de kosten nog langdurig blijft doorlopen. Anderzijds kunnen na de sluiting de graven en asbussen geruimd worden (wat betreft de particuliere (urnen)graven alleen met toestemming van de rechthebbenden). Daardoor kan binnen een overzienbare tijd worden bereikt dat de begraafplaats ophoudt te bestaan. Het is niet verantwoord de begraafplaats open te houden uitsluitend voor bijzettingen; zij dient gesloten te worden wanneer een vervangende begraafplaats aanwezig is, al of niet in eigen beheer.

Bij sluiting van een begraafplaats zal overigens niet kunnen worden volstaan met restitutie van betalingen voor rechten, waarvan nog geen gebruik werd gemaakt. Meestal wordt ook de mogelijkheid geboden deze verworven rechten op een vervangende begraafplaats te honoreren, terwijl het grafteken zonder kosten naar de begraafplaats kan worden overgebracht.

Wanneer is te voorzien dat binnen afzienbare tijd geen graven meer kunnen worden uitgegeven en alleen maar bijzettingen op de begraafplaats kunnen geschieden, dient het bestuur contact op te nemen met het gemeentebestuur, zowel over de bestaande begraafplaats als over een mogelijke uitbreiding of vervanging. Hetzelfde geldt in het geval het bestuur wil participeren in een algemene begraafplaats of geen prijs meer stelt op een eigen begraafplaats.

Uiteraard dient het bestuur zich tijdig met het bisdom te verstaan in verband met de voor de sluiting noodzakelijke schriftelijke bisschoppelijke machtiging.

Artikel 51 (46)

Door deze bepaling wordt zekerheid geschapen, dat in het verleden ooit gebezigde reglementen voor de begraafplaats thans geen gelding meer bezitten. Zij kunnen echter wel van belang blijven voor het bepalen van het grafrecht in concrete gevallen die dateren uit de periode dat zij van kracht waren. Het betreft dan met name de kern van het grafrecht, d.w.z. de duur waarvoor het is aangegaan.

's-Hertogenbosch, december 2023

BIJLAGE 1

‘Voorschriften voor de dagelijkse orde en voor het toelaten van graftekens en grafbeplantingen

Op de 4 begraafplaatsen van de R.K. Parochie H. Drie-eenheid te Nijmegen zijnde Groenestraat (Groenestraat 229) en Hatert (Angerensteinstraat) in Nijmegen, kerkhof Berg en Dal (Kerstendalseweg in Berg en Dal) en R.K.- begraafplaats Malden, Kerkplein in Malden van

Deze voorschriften behoren tot artikel 37 van het reglement van de begraafplaats voornoemd, vastgesteld d.d. 16-1-2024.

I. INLEIDING

Artikel 1.

Rechthebbenden, uitvaartverzorgers en leveranciers worden geacht kennis te dragen van het reglement van de begraafplaats.

Artikel 2.

Bij de beheerder van de begraafplaats is voor iedere belanghebbende ter inzage het indelingsplan van het kerkhof, verdeeld in vakken. Op dit indelingsplan zijn de vakken met letters en cijfers aangegeven. De graven worden uitgegeven in een door de beheerder te bepalen volgorde en afhankelijk van het soort graf.

II. GRAFTEKENS

Artikel 3.

Het aanbrengen van een door het bestuur goedgekeurd grafteken (grafzerk, monument) is voor ieder graf verplicht.

Aan deze verplichting moet binnen een jaar na de ingebruikneming van een graf zijn voldaan. Het herplaatsen van een grafteken na een bijzetting moet binnen drie maanden geschieden.

Artikel 4.

Regels voor de soorten van graven:

1. Grafkelders bestaan uit een gemetselde of betonnen ondergrondse kelder ter lengte en breedte van ruim een grafkist en ter diepte van maximaal vier grafkisten. Het graf is voorzien van ondersteuning voor de grafkisten en de bovenzijde bestaat uit een gewapend betonnen afdekplaat die 10 cm onder de oppervlakte blijft. Het zichtbare deel van het graf bestaat uit een tombe van 2 m lang en 1 m breed. Hoogte boven de afdekplaat aan de voorzijde 60 cm; aan de achterzijde 70 cm.
2. Tombegraven worden 10 cm onder de oppervlakte afgedekt met een gewapend betonnen plaatfundering. De afmetingen van de daarop te plaatsen tombe zijn: lengte 2 m; breedte 1 m; hoogte boven de funderingsplaat aan de voorzijde 60 cm; aan de achterzijde 60 cm.
3. Familiegraven worden 10 cm onder de oppervlakte afgedekt met een gewapend betonnen plaatfundering, eventueel voorzien van plantgat(en). Op deze plaatfundering komt een grafafdekking lang 2 m; breed 1 m die kan bestaan uit een dichte afdekking of een randconstructie met middenvak voor beplantingen. De bovenkant van de grafafdekking ligt 15 cm boven het pad langs de graven. De afwerking bestaat uit een opstand ter hoogte van minimaal 60 cm en maximaal 100 cm boven de grafafdekking. De breedte bedraagt tenminste 50 cm en ten hoogste 100 cm.
4. Kindergraven. Hiervoor gelden de voorschriften van een familiegraf echter met de afmetingen van 120 x 60 cm voor de afdekking resp. de omranding en 60 x 50 cm (h x b) voor de opstand.
5. Urnengraven. Deze worden afgedekt met een steen van 50 x 50 cm. Dikte 5 à 10 cm.

Het bestuur kan een afwijkend model toestaan, mits het ontwerp daarvan tevoren afzonderlijk is goedgekeurd.

Artikel 5.

De inscripties, zerken, graftekens en urnen mogen niet storend of grievend zijn voor nabestaanden of bezoekers.

Het plaatsen van een firmanaam of enige andere reclame is niet toegestaan.

Artikel 6.

Graftekens moeten vervaardigd worden van deugdelijk weerbestendig materiaal. Ze moeten waterpas en op gelijke hoogte met de overige gedenktekens gesteld worden en voor de lengte en breedte in lijn met de belendende graven.

Artikel 7.

De rechthebbende zorgt ervoor dat een tekening met maten, teksten en materiaalaanduidingen in duplo ter beoordeling wordt aangeboden bij het bestuur. Pas nadat de tekening voor akkoord is geparafeerd door of namens het bestuur mag het gedenkteken geplaatst worden. Tegelijk met het aanbieden van de tekening moet een recht in grootte ter bepaling door het bestuur worden voldaan.

Artikel 8.

Betreffende de werkzaamheden op de graven bepaalt artikel 6 van het reglement van de begraafplaats:

1. Het delven of dichten van graven, het openen van een graf en het opdelven van stoffelijke resten en het bijzetten van asbussen geschieden uitsluitend door het personeel van de begraafplaats of, in opdracht van het bestuur, door derden.
2. Het bestuur geeft aan hen, die door de rechthebbenden zijn belast met de bouw, de aanleg of het onderhoud van de graftekens en/of beplantingen gelegenheid om hun werkzaamheden te verrichten op tijden dat de begraafplaats daarvoor geopend is. Zij volgen hierbij de aanwijzingen van de beheerder.
3. Geen werkzaamheden mogen worden verricht op zon- en feestdagen en tijdens begravingen. Op zaterdagen mogen geen werkzaamheden door beroepskrachten worden verricht in opdracht van rechthebbenden, maar is uitsluitend de grafverzorging door de nabestaanden toegelaten.
4. Iedere dag dienen gereedschappen, afkomende materialen en hulpmaterialen te worden meegenomen of te worden geplaatst of gestort volgens aanwijzing van de beheerder.

Artikel 9.

Voor een bijzetting dient het grafteken inclusief fundering zo spoedig mogelijk na het overlijden, doch uiterlijk 48 uur voor de begraving, te worden verwijderd. Het grafteken dient van de begraafplaats te worden afgevoerd of tijdelijk te worden opgeslagen op aanwijzing van de beheerder. Wanneer een verwijderd grafteken zich op de begraafplaats bevindt en niet binnen drie maanden na de bijzetting wordt herplaatst is het bestuur gerechtigd de delen daarvan te doen verwijderen en te vernietigen op kosten van de rechthebbende.

III BLOEMEN EN BEPLANTINGEN.

Artikel 10.

Bloemen en potplanten.

1. Bloemen en planten met de bijbehorende vazen en potten zijn slechts toegestaan binnen de ruimte van het grafoppervlak. Ze mogen geen grotere hoogte bereiken dan 50 cm.
2. Verwelkte bloemen en planten worden door de rechthebbende weggehaald en in de daarvoor bestemde afvalbakken gedeponneerd. Als de rechthebbende hierin nalatig is, kan de beheerder deze verwijderen zonder dat aanspraak gemaakt kan worden op enigerlei schadevergoeding.

Artikel 11.

Vaste beplanting.

1. Winterharde gewassen mogen bij volle wasdom niet buiten het grafoppervlak uitgroeien en ze mogen niet hoger worden dan 75 cm. De rechthebbende moet door tijdig snoeien zorgen dat steeds aan deze eis wordt voldaan.
2. Als vaste beplantingen groter zijn dan toegestaan, zal de rechthebbende per brief worden opgeroepen passende maatregelen te nemen. Wordt hieraan binnen een termijn van een maand niet voldaan dan zal de beheerder de beplantingen verwijderen. De rechthebbende kan hierbij geen aanspraak maken op enigerlei schadevergoeding.
3. De rechthebbende verzorgt de beplantingen en houdt het graf onkruidvrij.
4. Op urnengraven is het, gezien de kleine oppervlakte, niet toegestaan houtachtige planten als bomen, coniferen en heesters aan te planten. Wel toegestaan zijn kruidachtigen, als vaste planten of eenjarigen, mits zij voldoen aan de normen gesteld in artikel 10 en 11.

IV. ALGEMEEN

Artikel 12.

Openingstijden.

1. Voor bezoekers dagelijks van 10 tot 17 uur.

2. Voor werkzaamheden van beroepskrachten uitsluitend van maandag tot en met vrijdag van 9 tot 17 uur.

Artikel 13.

De begraafplaats is voor auto's en voor fietsen gesloten. De beheerder kan voor mindervaliden een uitzondering maken. Honden worden niet op de begraafplaats toegelaten. Bezoekers worden verzocht luidruchtigheid te vermijden.

Artikel 14.

1. Het is niet toegestaan voor werkzaamheden op de graven gedeelten van de beplanting of groenvoorziening, niet tot het graf behorende, te verwijderen. Bij vermeende hinder wordt contact opgenomen met de beheerder.
2. Het is de beheerder toegestaan om voor het delven van een graf tijdelijk grond te laten deponeren op een naastliggend graf. Hierbij worden, o.a. door afdekkingen, de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen ter bescherming van graftekens en beplantingen.

Artikel 15.

Alleen de verharde wegen en paden, door de beheerder daartoe aangewezen, mogen worden bereden door vervoermiddelen van de ondernemers. De beheerder is bevoegd een vervoermiddel met een naar zijn oordeel te hoge wioldruk of te grote afmeting de toegang tot de begraafplaats geheel te ontzeggen.

Artikel 16.

1. De ondernemers dienen zorg te dragen voor voldoende eigen personeel voor laden, lossen en transport. Zij mogen geen rechtstreeks beroep doen op assistentie door het personeel van de begraafplaats of de werknemers van de tuinonderhoudsdienst. Een verzoek tot het verlenen van hulp in bijzondere omstandigheden dient te worden gericht tot de beheerder.
2. Personen, belast met werkzaamheden op de graven, dienen minstens 16 jaar oud te zijn en naar het oordeel van de beheerder behoorlijk gekleed, ook in de zomer. Gebruik van audioapparatuur is verboden.
3. De ondernemers zijn aansprakelijk voor letsel en schade, toegebracht aan personen of zaken op de begraafplaats.